

Sygn. akt I PSK 252/21

POSTANOWIENIE

Dnia 10 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa B. W.
przeciwko Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w R.
o odszkodowanie za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę bez
wypowiedzenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 sierpnia 2022 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 31 marca 2021 r., sygn. akt V Pa [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 240 zł (dwieście
czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w P. T. oddalił apelację pozwanego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w R. od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie z powództwa B. W. o przywrócenie do pracy.

Sąd Rejonowy wskazał, iż pozew został prawidłowo skierowany przeciwko Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w R. , który był pracodawcą powoda (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 r., I PKN 390/98). Wprawdzie w stosunku do powoda, jako kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy

Spółecznej w R., czynności z zakresu prawa pracy wykonywał Wójt Gminy R., co wynika z regulacji szczególnej zawartej w art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, niemniej jednak osoba wykonująca czynności z zakresu prawa pracy za pracodawcę, który jest jednostką organizacyjną, nie musi być objęta strukturą organizacyjną tej jednostki. Nie zmienia to również tego, że w sprawach z zakresu prawa pracy z powództwa pracownika biernie legitymowany jest wyłącznie pracodawca, a nie osoba (organ) wykonująca za pracodawcę czynności z zakresu prawa pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 5 maja 2011 r., IIPK 181/10).

W ocenie Sądów *meriti* rozwiązanie umowy o pracę z powodem bez wypowiedzenia nie było uzasadnione z uwagi na to, iż wskazane w oświadczeniu pracodawcy przyczyny rozwiązania umowy o pracę nie spełniały przesłanek zawartych w art. 52 § 1 pkt 1 k.p., polegających na ciężkim naruszeniu podstawowych obowiązków pracowniczych przez powoda. Ponadto w zakresie wskazanych w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę przyczyn: 2. (udzielaniu podwyżek wynagrodzenia osobie zatrudnionej w zastępstwie głównej księgowej GOPS w R., z naruszeniem przepisów Kodeksu pracy, ustawy o pracownikach samorządowych, jak też rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych), 3. (wykorzystywania czasu pracy i sprzętu stanowiącego własność GOPS do załatwiania spraw prywatnych), 4. (nieprzestrzegania obowiązującego czasu pracy) i 5 (naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem) – Sądy uznały, że przyczyny te nie zostały dostatecznie sprecyzowane, a zatem są nieweryfikowalne na etapie postępowania sądowego. W odniesieniu do pierwszego zarzutu Sądy stwierdziły, iż nie jest on uzasadniony. Pracodawca zarzucił powodowi, że nie ustalił on kręgu osób zobowiązanych do uiszczenia opłat za pobyt skierowanej do domu pomocy społecznej osoby. Kontrola przeprowadzona u pozwanego wykazała jednak, iż doszło do ustalenia dłużników alimentacyjnych, jednakże nie zawarto z nimi umowy przewidzianej w art. 103 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jak również nie wydano decyzji administracyjnych nakładających obowiązek wnoszenia przez nich opłaty. Nie wydawano także decyzji o zwolnieniu od ponoszenia opłat. Stąd też w ocenie sądów, przyczyna podana w oświadczeniu

pracodawcy w istocie nie wystąpiła. Jednocześnie uznano, że na etapie postępowania sądowego niedopuszczalne jest powoływanie się przez pracodawcę na inne, niż wymienione w doręczonym pracownikowi oświadczeniu, przyczyny rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów postępowania, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest: art. 381 k.p.c. i art. 382 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., a także na naruszeniu przepisów prawa materialnego, to jest: art. 52 § 1 pkt 1 w związku z art. 100 k.p., art. 56 § 1 k.p. w związku z art. 30 § 4 k.p.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na to, że jest ona oczywiście uzasadniona. Ponadto w jego ocenie w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a mianowicie: czy w świetle art. 3¹ § 1 k.p., art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych oraz art. 67 § 1 k.p.c. i art. 460 § 1 k.p.c. jednostkę organizacyjną gminy nieposiadającą osobowości prawnej, tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako pracodawcę w postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu prawa pracy o przywrócenie do pracy albo o odszkodowanie z powództwa byłego kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia, reprezentuje Wójt Gminy czy osoba pełniąca obowiązki kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c).

Zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jest chybiony. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność

podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Chodzi zatem o taką sytuację, gdy nie tylko zgłoszony zarzut jest słuszny, ale także stwierdzona nieprawidłowość jest tego rodzaju, że powoduje jaskrawą wadliwość zaskarżonego orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, LEX nr 2057365). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Argumentacja skarżącego przedstawiona w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się do polemiki z dokonanymi przez Sąd Okręgowy ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów. Świadczą o tym przykładowo takie sformułowania: „Sąd II instancji błędnie przyjął, iż wskazane przez pracodawcę zarzuty nie uzasadniały rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, ponieważ nie były sprecyzowane i nie pozwalały przypisać powodowi rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej. Sąd także niezasadnie wskazał, iż twierdzenia pozwanego w postępowaniu stanowiły niedopuszczalne rozszerzenie przyczyn wskazanych w oświadczeniu.” Tymczasem, zauważyć należy, że skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. Polemika skarżącego z oceną dowodów dokonaną przez Sąd Okręgowy, prowadząca do zakwestionowania ustalonego przez ten sąd stanu faktyczny sprawy nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie można uznać za zasadne zarzutów sformułowanych jako zarzuty naruszenia prawa materialnego, które jednak w istocie sprowadzają się do polemiki z ustaleniami poczynionymi przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r., III CSK 190/12, LEX nr 1324295).

Skarżący najwięcej uwagi w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania poświęcił pierwszej z przyczyn podanych w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę. Zdaniem skarżącego nie można mieć wątpliwości, iż przyczyna ta została sformułowana w sposób zrozumiały dla pracownika, a dokonane w postępowaniu sądowym jej uzupełnienie nastąpiło w oparciu o okoliczności oczywiście znane powodowi, które dotyczyły powiązanych zdarzeń poprzedzających rozwiązanie stosunku pracy. Skarżący starał się w ten sposób wykazać, że sądy *meriti* błędnie oceniły, że przyczyna ta nie wystąpiła w rozpoznawanej sprawie. Sam jednak skarżący, powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2000 r. (I PKN 481/99, OSNAPiUS 2001, nr 11, poz. 373) przyjął, że kwestia dostatecznie konkretnego i zrozumiałego dla pracownika wskazania przyczyny jest podlegającą ustaleniu okolicznością faktyczną. Tym samym wskazana argumentacja nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 398³ § 3 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odnosząc się do drugiej okoliczności przemawiającej, zdaniem skarżącego, za przyjęciem skargi do rozpoznania zauważyć należy, że wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Ponadto skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią jurystyczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., I UK 252/17, LEX nr 2533238).

W tym kontekście podkreślić należy, że problem o charakterze prawnym, to problem powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem

ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw. Jednocześnie, chodzi o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 24 lutego 2005 r., III PK 6/05, LEX nr 513003). Inaczej rzecz ujmując, problem prawny przedstawiany w ramach wątpliwości interpretacyjnych wynikających z rozbieżnego orzecznictwa sądów bądź ujęty jako istotne zagadnienie prawne występuje w sprawie tylko wtedy, gdy ocena prawna Sądu Najwyższego będzie miała wpływ na rozstrzygnięcie skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2015 r., I PK 23/15, LEX nr 2021942). Taka zaś zależność w niniejszej sprawie nie występuje. Pamiętać należy, że postępowanie kasacyjne prowadzone przed Sądem Najwyższym (będącym sądem prawa) ograniczone jest do zbadania konkretnych podstaw skargi kasacyjnej, wskazanych przez skarżącego (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Przytoczone w skardze kasacyjnej podstawy poza tym, że określają zakres kontroli kasacyjnej, decydują także o skuteczności wniesionej skargi. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie może uwzględniać naruszenia żadnych innych przepisów niż wskazane przez skarżącego, nie jest bowiem uprawniony do samodzielnego dokonywania konkretyzacji zarzutów lub też stawiania hipotez co do tego, jakiego aktu prawnego (przepisu) dotyczy podstawa skargi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2017 r., I PK 95/16, LEX nr 2269194). Przepisy art. 3¹ § 1 k.p., art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych oraz art. 67 § 1 k.p.c. i art. 460 § 1 k.p.c. nie zostały wskazane w podstawach skargi kasacyjnej.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

[as]

